

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość Krosno Odrzańskie
1. Nazwa Zamek Piastowski		2. Czas powstania XIII w.	
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <p>Widok na elewację frontową „części bramnej”</p>			4. Adres Szkolna 1 66-600 Krosno Odrzańskie
			5. Przynależność administracyjna województwo lubuskie powiat krośnieński gmina Krosno Odrzańskie
			6. Formy ochrony rejestr zabytków nr L-81/1-2/A (d.82) Data wpisu: 25.02.1958
			7. Opracowanie karty adresowej (autor, data i podpis) wrzesień 2010 r.

Dziedziniec zamkowy. Widok na „Krużganki” i „Wozownię”

Sala ekspozycyjna w części krużgankowej

Odrestaurowana „galeria krużgankowa”

Zamek Piastowski w Krośnie Odrzańskim jest najbardziej na północ wysuniętym zamkiem średniowiecznego Śląska. Jako budowla czteroskrzydłowa, zwrócony jest elewacją frontową w kierunku zachodnim. Zespół zlokalizowany w północno -wschodniej części miasta tworzy odrębny układ przestrzenny i stanowi dominantę przestrzenną. Zamek wzniesiony z kamienia i cegły, na planie nieregularnego prostokąta z wysuniętym budynkiem bramnym. Wieża na planie ośmioboku zespólna z murem W skrzydle zachodnim znajduje się budynek bramny, wraz z sienią wjazdową, klatką schodową w wieży i basteją. Pozostałą część skrzydła zachodniego stanowią dobudowane do muru kurtynowego kaplica kalwińska, która w XVIII i XIX wieku pełniła funkcję magazynu i wozowni. Na dziedzińcu zwracają uwagę renesansowe krużganki skrzydła południowego. We wnętrzu znajdują się paleniska gotyckiej kuchni zamkowej. Skrzydło wschodnie i północne wraz z tzw. „wieżą północną” stanowią dziś trwałą ruinę. Początki Zamku Piastowskiego sięgają pierwszej połowy XIII w., kiedy to książę śląski Henryk Brodaty zbudował swoją rezydencję na terenie nie związanym z wcześniejszym osadnictwem. Badania archeologiczne i analizy dendro-chronologiczne wskazują, że najstarszy poziom osadnictwa odkryty na dziedzińcu można datować na początek XIII wieku. Zamek usytuowany został na północno-wschodnim skraju obecnego miasta, które uzyskało prawa miejskie w latach 1217-1232. Krośnieński zamek przez wiele lat był jedną z głównych rezydencji Henryka Brodatego. Służył jako miejsce organizowania wypraw wojennych. 19 marca 1238 roku umiera w nim Henryk Brodaty. W czasie walk z Tatarami, w 1241 roku księżna Jadwiga Śląska przebywała w krosnieńskiej rezydencji wraz z mniszkami trzebnickiego klasztoru. Przez wiele stuleci zamek był ważnym punktem strategicznym dla kolejnych pokoleń. Pełnił funkcje reprezentacyjne i obronne. Posiadał system umocnień niezależny od miasta m.in. był otoczony fosą i murem obronnym. Pod koniec XV w. wdowa po Henryku XI – Barbara Hohenzollern – rozpoczyna przebudowę zamku. Siedziba otrzymuje renesansową oprawę w XVI w. kiedy to za panowania margrabiego brandenburskiego Jana Jerzego krużganki wzbogaciły się o arkady. Zamek staje się siedzibą wdów. W okresie wojny trzydziestoletniej (1618 -1648) obiekt został zamieniony na twierdzę m. in. przez budowę szańców i umocnieniu istniejących już systemów obronnych. Nastąpiło powiększenie fosy wokół zamku i zbudowano most zwodzony. Po opuszczeniu miasta przez Szwedów wdowa po elektorze brandenburskim Elżbieta Charlotta nadaje barokowy charakter zamkowym murom. Buduje wieżę i kaplicę. Z czasem zamek podupada. Za panowania Fryderyka II zamieniony został na magazyny wojskowe. W latach 1886 – 1887 wojska pruskie przebudowały zabytkową budowlę na koszar wojskowe upraszczając fasadę i ujednolicając wnętrza. W pierwszej połowie XX w. zaadaptowano pomieszczenia na siedzibę muzeum i mieszkania. W lutym 1945 roku lewobrzeżne Krosno wraz z zamkiem spłonęło. Pozostały jedynie mury kapitalne. Pod koniec XX w. zamek zaczął odzyskiwać swoją świetność. Wyremontowany został budynek bramny, uporządkowano dziedziniec. W 2008 roku zakończono rewitalizację części skrzydła południowego (krużganków) i kaplicy (wozowni) w skrzydle zachodnim. W izbach muzealnych Zamku Piastowskiego znajdują się wystawy obrazujące historię Krosna Odrzańskiego, a w galeriach wystawienniczych prezentowany jest dorobek lokalnych artystów. Na dziedzińcu odbywają się koncerty, pokazy walk rycerskich oraz mają miejsce inne działania kulturalne. W Zamku Piastowskim mieści się Punkt Informacji Turystycznej oraz siedziba Krośnieńskiego Stowarzyszenia „Homo Artifex”. W lutym 2010 roku Zamek Piastowski stał się także siedzibą Centrum Artystyczno– Kulturalnego „Zamek”.